

Večernik

Leto I. (VIII.), šte. 197

Maribor, četrtek 29. decembra 1927

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Ručen pri poštnem ček. znes. v Ljubljani št. 11.400

Velja mesečno, prejetan v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440

Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifi

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prošernova ulica št. 4

O priključitvi okoliških občin Mariboru

SPLOŠEN NAPREDEK V RAZVOJU MESTA IN OKOLICE. — KJE JE MEJA? — TESNE VEZI OKOLICE Z MESTOM. — OVIRE ZA PRIKLJUČITEV SO PREMOSTLJIVE. — NOVA BREMENA, NOVI DOHODKI. — VEČINSKA STRANKA NE BO FORSIRALA PRIKLJUČITVE, A JE TUDI NE BO MOGLA ODKLONITI. — ZADNJA UPRAVNA DOBA OKOLIŠKIH OBČIN.

O volilnem boju za mariborsko občino se je povdarjalo, da bo moral novoizvoljeni občinski svet izvesti priključitev okoliških občin k mestu. Dasi tega ni povdarjala sedanja večinska stranka, vendar je to vprašanje v interesu nadaljnjega razvoja mesta, kakor tudi v interesu okoliških občin tako važno, in tudi že tako nujno, da se mu ne bo mogla izogniti nobena stranka in bo torej morala rada ali nerada ugrizniti v to jabolko.

Maribor je zadnjih par let zelo napredoval. Stavbeno gibanje je bilo v minulem letu prav živahno v mestu samem, kakor tudi v okolici. Regulirale so se nekatere ceste, druge tlakovale, izpeljala se je vsaj najnujnejša kanalizacija itd. Seveda pa še čaka mestno upravo mnogo tega in drugega dela. Eno najnujnejših vprašanj je tlakovanje zelo prometne, a najbolj zanemarjene Koroške ceste vsaj tja do Vodnikovega trga. Z vsemi domačimi in tujimi kapacitetami se napravljajo izleti v Falo, a človek bi moral zavarovati avto in samega sebe predno pride po Koroški cesti izven mesta.

Napredek mesta v zadnji dobi ni zaslug večinske stranke v bivšem mestnem občinskem zastopu, ampak je k temu pred vsem pripomogla konsolidacija in stabilizacija razmer in pa dejstvo, da je postal Maribor oblastno-upravno središče. Uverjeni smo, da bi ne bil napredek mesta nič manjši, ampak v marsikaterem oziru še večji, pa naj bi gospodoval na mestnem magistratu Peter ali Pavel. Zakaj razmere same bi vsakega prisilile, da bi se pečal in moral na ta ali oni način rešiti pereča vprašanja. In prav tako bodo prisilile sedanje občinske zastopstvo, da se bo moralo pečati — hočeš nočeš — z vprašanjem priključitve okoliških občin k mestu.

Naravni razvoj mesta in okolice je že dosegel ono točko, da ni nikjer opaziti meje med mestom samim in okolico. Za njo često ne vedo niti domačini, še manj pa jo more seveda opaziti tujec. Mesto živi v veliki meri od okolice, okolici pa zopet nudi mesto življenske pogoje, obstanek in napredek. Interesi mesta in okolice so tako tesno spojeni, da jih je nemogoče ločiti brez velike škode za oba dela. Torej kar spada naravno skupaj in je že takorekoč združeno, naj se združi tudi upravno.

Samoočebni je umljivo, da pri vseh okoliških občinah ne pojde s priključitvijo tako gladko, kakor je šlo minule spomladi s Krčevino, dasi tudi to vprašanje še ni rešeno in tudi ne bo pred sprejemom novega občinskega zakona. Okolica se namreč v veliko večji meri okoristi gmotno in duševno z vsemi mestnimi napravami, kakor pa mesto z okoliškimi, ki mu nudijo kvečjemu lepe izprehode in poleg slabih tudi nekaj dobrih — goštiln. Zato pa so tudi bremena okoliških občin izdatno višja od bremen mestne občine.

To je en vzrok odpora. Drugi pa je v takozvanem lokalnem patriotizmu. Naše okoliške občine so v rokah priprostitih mož, po veliki večini iz delavskih vrst. Ti možje kažejo mnogo dobre volje in marljivosti pri upravnih občinskih poslih, pač pa jim manjka izkušnja in je često tudi splošna izobrazba pomanjkljiva, kar seveda ni njihova krivda. Občinski upravni posli pa postajajo vedno večji in vedno kompliciranerji. In za vodstvo občine s 3000—4000 prebivalcev dandanes ne zadostuje samo dobra volja in marljivost, ampak zahteva tudi precejšnjo porcijo tehničnega znanja in verziranosti v upravnih poslih. Kljub temu pa človek, ki pride do kake veljave in oblasti ter nekaj pomeni, ne da rad tega iz rok. Zato se bodo tudi iz tega vidika okoliške občine upirale priključitvi, kakor dolgo se bodo pač mogle.

S priključitvijo bo prebivalstvo Maribora narastlo trenutno za okroglih 10.000—12.000 ljudi ter bo doseglo že v bližnji bodočnosti svojih 50.000. Mesto bo moralo prevzeti nase nova bremena pred vsem za kanalizacijo, deloma vodovod in izpopolnitev elektrifikacije. Toda rešitev teh vprašanj še ni tako nujna in neodložljiva, ter se bo dala izvesti polagoma in stopnjema. Najbolj nujna je regulacija cest in ulic v okoliških občinah ter novega stavbenega načrta. Zadnje leto se je tudi v okolici mnogo gradilo, a ponekod kar tja v en dan brez vsakega upoštevanja bodočnosti in estetičnega čuta. Tako je nastala v Studencih pred gozdčkom mala delavska kolonija, ki je bodisi glede stavb samih, kakor tudi glede stavbenega načrta in regulacije ulice docela zgrešena ter bo še leta in leta glasen vzgled, kako naj bi se ne gradilo. Zelo nujno je tudi vprašanje nove deške meščanske šole, ki se bo s priključitvijo rešilo samo od sebe, ako se to ne zgodi že preje.

Na drugi strani pa dobi mesto novi viri dohodkov, ki ne bodo ravno majhni in se bodo dali dobro investirati v okolici sami.

Naša večinska stranka v mestnem zastopstvu priključitve ne bo forsirala iz strankarsko-političnih razlogov. Zakaj, kakor hitro se izvrši priključitev, tako hitro stopi ta stranka, ki je sedaj dobila toliko glasov, kolikor jih ni niti sama pričakovala, iz svojega vodilnega mesta in stopi tja druga, socialistična. Kljub temu pa pojde razvoj in čas preko nje in je nova upravna doba, ki se je začela v naših okoliških občinah po zadnjih volitvah skoraj prav gotovo zadnja. Prihodnjč bo okolica že volila z mestom.

Prispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

Izropana bolniška blagajna

VLOMILCI NAVRTALI PONOČI BLAGAJNO EKSPOZITURE OKROŽNEGA URADA ZA ZAVAROVANJE DELAVCEV V MARIBORU IN ODNESLI 22.556 DIN V GOTOVINI.

Maribor, 29. decembra.

Ekspozitura okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Mariboru je sicer varena na najrazličnejše obiske; saj ni dneva, da ne bi iskalo v bolniški blagajni večje število delavcev zdravniške pomoči. Preteklo noč pa so imeli uradi ekspoziture na Slomškovem trgu št. 6. v prvem nadstropju prav poseben, neprijeten poset. Sred' noči, ko se najslajše spi in ko se je dan tepežkanja najbrž že nagnil h koncu, so si privoščili neznani prefrigani zločinci — ali je bil samo eden ali več, še ni ugotovljeno — blagajno v dvorani upravitelja g. Stenovca.

Ko je prišla davi okrog šeste ure v urade bolniške blagajne hišnica, da zakuri peči, je na svoje veliko zaprepaščenje našla troje vrat pred upraviteljsko pisarno odprtih, četudi so bile sinoči zaklenjene z Wertheim-ključavnicami. Takoj ji je bilo jasno, da gre za vlom. Vlomilec se pri teh sobnih vratih niti dosti mučil ni; ključavnice ga niso brigale, temveč je vrata enostavno siloma sunil in ker so povsod dvojna, se je odtrgal kavelj na podbojih, vrata so jenjala in vsa Wertheimova umetnost je bila za nič! Hišnica je skočila preplašena po svojem možu, ki se je v družbi pastorka oborožil za vsak slučaj z nožem in sekiro ter stopil v urade. A o zločincih ni bilo že davno ne duha ne sluha... Kak poldrugi meter visoka železna blagajna pa je bila odprta in izropana in po tleh razstreseni stari avstrijski groši, o katerih je »izposojevalec« mogoče mislil, da ne veljajo več ali pa da bi ga lahko izdali.

Važno za ribolovce in lastnike ribolovskih pravic

Ministrstvo za kmetijstvo in vode je razposlalo osnutek uredbe o ribolovu, katero namerava v najkrajšem času objaviti. Smatram za svojo dolžnost, da na to uredbo opozarjam vse prizadete in vso javnost, ker je izredno važna. Po mojem mnenju moramo za Slovenijo to uredbo odkloniti, ker pomeni poslabšanje sedanjega prilično dobrega zakonitega stanja. Uredbo bi bilo odkloniti še iz principijelnih razlogov, ker ne smemo dovoliti, da se zakoni (in to dobri zakoni) kar čez noč z uredbo spreminjajo. Uredba znači tudi očitno poseganje v pravice oblastne samouprave, ki ima v smislu zakona o oblastni samoupravi, finančnega zakona in uredbi o prenosu državnih poslov na oblastne samouprave, edina pravico in dolžnost pospeševanja ribarstva in uredbodaje v obsegu bivših deželnih zakonov. Kot poseben kuriozum navajam še to, da se vse ribolovne pravice fevdalnega izvora brez odškodnine razlastijo v prid države odnosno oblasti. S to določbo nasprotuje uredba celo ustavi, ki dopušča sicer v principu ekspropriacije v javnem interesu, ali le zakonitim potom in proti odškodnini. Končno moram omeniti, da predvideva uredba »Ribarski fond« v Beogradu v katerega se bodo ste kale vse globe in vsi dosedanji fond. Kaj to pomeni, bo vsakemu jasno, če omenim, da edino Slovenija ribarsko policijo točno izvaja. Globe bi prišle tedaj edino iz Slovenije; nabrani fond bi se pa vporabljal za celo državo, to se pravi v južnih pokrajinah.

Kmalu po šestih je prišla na mesto vlomna že tudi policija, saj je bolniška blagajna delavcev takorekoč pred nosom policijskega komisarijata. Hišnica je poiskala na stanovanju še upravitelja gosp. Stenovca, ki je bil prav tako ob pol sedmih v uradu. Ugotovili so, da je vlomilec navrtal in uničil železno ploščo okoli gornje in srednje ključavnice ter nato z lahkoto odstranil komplicirani ključavnici in se znašel pri plenu. Vlomilec je odnesel ves denar t. j. 22.556 Din v različnih novčanicah in novcih, razen tega pa še za 62 Din poštne znamk. Noč zločinca ni mogla dosti motiti, kajti z Rotovškega trga sijejo velike električne žarnice skozi visoka okna naravnost v pisarno, bližnje sobe so sami uradni prostori in ponoči seveda prazni, hišnikovo stanovanje pa je popolnoma na drugem koncu poslopja. Da je moral biti zločinec precejšen profesionalist, sklepajo iz tega, da je skušal večje zakriti sled za seboj s tem, da si je pred manipuliranjem pri blagajni namazal roke s pepelom in tako otežkočil raziskovanje prstnih odtisov.

Upravitelj ekspoziture g. Stenovec je brzojavno in telefonski obvestil o vladu okrožni urad v Ljubljani, varnostna oblastva pa se trudijo izslediti vlomilkega tiča.

Na policiji doznavamo, da je vlomilec odnesel 51 znamk po 1 Din in 4 znamke po 3 Din. Osebe, ki so mogoče kupovale ali prejele v ponudbo sumljive znamke, naj se blagovolijo javiti policiji v svrhu opisa prodajalca, da se zločinec čim prej izsledi.

Ni namen teh vrstic, podajati vsestransko strokovno kritiko ominozne uredbe. Opozarjam le vse prizadete, naj se pravočasno pobrigajo za zaščito svojih pravic in interesov potom strokovnih organizacij in oblastnih odborov. Ing. B. W.

KURIR MAKEDONSTVUJUŠČIH ARETIRAN.

BEOGRAD, 29. decembra. V Berorju, nedaleč od bolgarske meje, je bil aretiran včeraj kurir centralnega komiteja makedonske revolucionarne organizacije. Pri njem so našli zelo važne listine. Aretiranec se je obnašal skrajno strahopetno in je s solzami v očeh izjavil, da so ga pridobili za to službo le z grožnjami, da ga sicer gotovo ubijejo.

POSŁANIK — VOHUN.

LIZBONA, 29. dec. Vlada je bivšega portugalskega poslanika v Londonu, Mattosa, ki je osumljen vohunstva in zarote, poslala v prognanstvo na Kanarske otoke. V zvezi s tem je bilo aretiranih v Lizboni več odličnih osebnosti.

CUNARD LINE V SPLITU.

SPLIT, 29. dec. Kakor se zadržuje v poučenih krogih, namerava Cunard Line ustanoviti v Splitu svojo glavno podružnico, da tako izpodrine konkurenco italijanske atlantske plovbe. Split postane izhodišče za odpremo potnikov iz vseh držav Srednje Evrope.

Moderniziranje mariborskega glavnega kolodvora

POTREBA OTOČNIH PERONOV IN PODZEMSKEGA HODNIKA K NJIM. — ZGRADBA PODVOZA NA TEZNEM ZA TRŽAŠKO CESTO IN PRI MAGDALENSKEM PARKU.

Maribor, 29. decembra.

O povečanju oziroma prezidavi mariborskega kolodvora smo že marsikaj slišali in čitali, kako pa se bo to izvedlo, bodo določili šele komisijski pregledi, ki se bodo vrstili kar zaporedoma. Že za časa Avstrije so ta kolodvor povečavali in prezidavali, popolnoma pa ga niso nikdar uredili. Uprava Južne železnice je pokazala glede železniške tehnike sploh zelo malo modernega smisla, kar najbolj opazamo na zastarelih kolodvorih Gradec, Maribor, Ljubljana, Zagreb itd.

Z velikim hrupom so l. 1908 razširili v Mariboru tire ter preložili tovarne skladišče in manipulacijske prostore na še bolj neprimeren kraj kakor prej. Vrh tega so pri tej prestavitvi popolnoma pozabili, da je treba preurediti tudi osebni kolodvor in postaviti moderne otočne perone, kakor jih vidimo že na vseh večjih inozemskih kolodvorih. Tudi v naši državi že imamo moderne kolodvore, n. pr. na Jesenicah na Gorenjskem, v Bosanskem Brodu in v Beogradu.

V Maribor prihaja oziroma odhaja dnevno 72 osebnih in brzih vlakov. To število pa se vsako leto lahko še poveča. Kdor je poleti opazoval ogromni osebni promet med 13.15 in 15.42, torej v času 2 ur 27 minut, ko je prihajalo oziroma odhajalo 20 osebnih in brzih vlakov, ali pa ponoči, ko je v razdobju 1 ure 35 minut prebavil kolodvor 7 osebnih in brzih vlakov z velikim številom potnikov, ta je takoj dobil vtis, da je mariborski zastareli osebni kolodvor več kot preveč preobremenjen in potreben modernizacije.

Predvsem prihaja tu v poštev zgradba podzemskega hodnika do otočnih peronov, ki varno in brez motenja zmagujejo tudi največji naval.

Ker se bo uredil kolodvor v doglednem času za obmejni promet, naj se istočasno reši tudi to vprašanje. Če prestopi potnik v št. lju našo mejo, dobi pač čudne pojme o naši državi, ko zagleda na važni točki majhno, pogrezajočo se bajtico, ki naj predstavlja obmejni kolodvor SHS državnih železnic. Zato pa se naj popravi ta slab vtis vsaj v Mariboru z modernimi peroni.

Ako se bo na mariborskem glavnem kolodvoru res kaj napravilo, potem naj merodajni krogi črtajo projektirani paviljon za striženje dečjih glav pri kolodvoru in raje posvetijo pozornost na potrebnejše zgradbe in sicer: na glavni progi zgradba podvoza (Unterfahrt) za Ptujsko cesto na Teznem in 2 podvozov na koroški progi med glavnim in koroškim kolodvorom in sicer podvoza za Tržaško cesto pri vojašnici in podvoza za pot pri Magdalenskem parku. Da imajo omenjeni prehodi ogromen promet, menda ni treba posebej poudarjati. Pri pomniti je le, da pri enkratni investiciji odpade vsa nevarnost in si železnica prihrani kar šest čuvajev.

Ravnokotno nujno je tudi vprašanje kolodvora na Teznem ter v Hočah in radi močnega prometa med Mariborom in Pragerskim bo sploh treba misliti na podvožitev obstoječih postaj, tako da se bo n. pr. v smeri Pragersko—Maribor na levi strani izstopalo in vstopalo. I. M.

Gibanje SDS v Prekmurju

Pozitivno delo solidna podlaga za napredek.

Letošnje oblastne, skupščinske in občinske volitve so zopet jasno pokazale, kolike vrednosti so dobre in trdne strankine organizacije. Tudi tam, kjer stoje na čelu organizacij popolnoma priprosti kmečki možje, smo ohranili svoje postojanke vključ vsem grožnjam in obljubam vladajočih strank. Zadolženim podjetnikom in posestnikom so se obljubljala brezobrestna posojila, agrarnim interesentom zemlja kar na debelo, po volitvah pa so se vladni kortesi s sladkimi obljubami poskrili kakor jazbeci v svoja dupla in sedaj jih sploh ni več videti.

Ljudje, ki znajo že samostojno misliti, in to je ljudstvo, ki stopa za zastavo SDS, so vedeli, kaj imajo verjeti sladkim obljubam. Znatno smo padli samo v Križevcih, kjer je imel učitelj radikalsko obljubo, da bodo zakrili njegovo nelepo afero, če se potrudijo za »Korman pakt«, in je tokrat še tudi uspel.

V tednu pred Božičem so skoro vse organizacije SDS v srezu Murska Sobota sklicale svoje občne zbornice. Ob tej priliki je narodni poslanec g. dr. Pivko obiskal vse te občine, vmes pa tudi še nekatere druge, kjer so se ustanovile nove organizacije. Povsodi so se vršili dobro obiskani sestanki, ponekod celo večji shodi. Ljudje so prišli vključ težkemu mrazu, ki je baš takrat pritiskal, in se je zbralo n. pr. v Kuzdobljanjih blizu 300 zborovalcev.

Nove organizacije so se ustanovile: 19. tm. v Lemerjih kjer je dom našega obl. poslanca g. Godine in kjer je njegov brat Ivan podpredsednik nove kraj. organizacije SDS; 20. tm. v Gor. Lendavi, v kateri občini županuje podpredsednik naše organizacije g. Jurij Majc; 21. tm. v Možčanah. Tako šteje danes srez Murska Sobota 22 okraj. organizacij SDS.

Izmed starih organizacij so izvršile občne zbornice one v Predanovcih, Dol. Slavečih, Zrnkovcih, Gradišču, Gor. Petrovcih, Sv. Juriju, Kuzdobljanjih, ostale jih izvršijo tekom prihodnjih tednov.

G. narodni poslanec dr. Pivko je tudi opazil, kako velik upliv ima povsod, kjer se je že udomačila »Domovina«. Število naročnikov in čitateljev se stalno množi. Razvoj SDS v Prekmurju je normalen

in zdrav. Vodstvo naše srezke organizacije v Murski Soboti se dobro zaveda, da so abnormalni skoki, kakor sta jih doživeli tamkaj HSS in NRS, le efemerne pomena in da se bo trajno usidrala v Prekmurju le ona stranka, ki dela mirno, trezno, brez demagogije, in ki gradi svojo organizacijo na solidno podlago pozitivnega drobnega dela.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Četrtek, 29. decembra ob 20. uri »Takrat v starih časih«, ab. B. Kuponi.
Petek, 30. decembra. Zaprt.
Sobota, 31. decembra ob 20.30 uri »Veseli Silvestrov večer«. Izven.

Nova muzika

Z novim letom začne Glasbena Matica v Ljubljani izdajati dvomesečnik »Novo Muziko«, ki bo imela glasbeno-književni in glasbeni del s priložo »Mala Nova Muzika«. V glasbeno-književnem delu, ki bo za sedaj obsegal 4 strani, se bodo strokovno in v poljudni besedi obravnavala vsa vprašanja sodobne domače in svetovne glasbene umetnosti. Glasbeni del bo na 12 straneh prinašal v najmodernejšem notnem tisku vokalne in instrumentalne skladbe slovenskih, hrvatskih in srbskih skladateljev sodobnih smeri. Priloga »Mala Nova Muzika« bo objavljala sodobna glasbena dela najrazličnejše vsebine tudi za manj spretno izvajalce ter bo odprta zlasti našemu skladateljskemu naraščanju. Izhajala bo na 4 straneh iste oblike, ko »N. M.«. Prvi zvezek N. M. bo prinesel kratke, informativne članke o sodobni glasbi, dalje skladbe Matije Bravničarja, Marija Kogoja, Mihovila Logarja, Slavka Ostrca, L. M. Škerjanca. »M. N. M.« bo objavila krajše, interesantne skladbe Janka Ravnika, Slavka Ostrca, Stanka Premrla, Saše Šantla itd. »Novo Muziko« bo urejeval Emil Adamič, izdajala pa Glasbena Matica. Dvomesečnik »N. M.« bo imel obliko »Novih Akordov«. Imel bo po risbi akad. slik. Justina umetniško izdelan ovojni list v treh barvah. Da bo Glasbena Matica mogla določiti vsaj približno število izvodov »Nove Muzike«, se vsi zainteresirani naprošajo, da ji prijavijo po dopisnici svoje naročilo. Celoletna naročnina, t. j. 6 zvezkov Din 100.

Mariborski in dnevni drobiž

Ljudska univerza.

V ponedeljek, dne 2. januarja nastopi graška Uranija v veliki kazinski dvorani. Topot priredi poljudni Mozartov večer. S svojim lanskim Beethovnovim večerom je vzbudila največje priznanje in zanimanje in tako se nam obeta tudi sedaj prekrasen umetniški večer, na katerega prav posebno opozarjamo. S pred prodajo vstopnic se začne jutri. —

Rečni promet Beograd—Sisak.

Po odloku rečne plovidbe se je otvoril včeraj rečni tovorni promet na Savi od Beograda do Siska. Čez nekaj dni se zgodi isto tudi na progi Velika Gradiška—Beograd.

Prevoz Frana Supila iz Sušaka v Dubrovnik.

Žara s pepelom Frana Supila, velikega borca za ujedinjenje našega troimenega naroda, ki je v svetovni vojni moral v London, je bila takoj po prihodu na Sušak razstavljena v mestni posvetovalnici. Prebivalstvo je prihajalo ves dan, da se pokloni še enkrat mianom pokojnega Supila. Pri katafalku tvorijo častno stražo Sokoli. Številne občine in društva so položile na mrtvaški oder krasne vence. Danes opoldne je ob ogromni udeležbi prebivalstva krenil žalni sprevod proti pristanišču. Iz mestne posvetovalnice so odnesli žaro sorodniki pokojnika in novinarji, v spremstvu pa so bili tudi zastopniki vlade in močen oddelek vojaštva. Žara s Supilovim pepelom prispe v Dubrovnik v soboto, kjer se bodo vršile velike pogrebne svečanosti.

Opozorilo trgovskim točilcem.

Trgovski gremij opozarja vse one trgovce in branjeve, ki nameravajo s koncem tega leta ukiniti točenje alkoholnih pijač, da morajo javiti to pristojnemu finančnemu okrajnemu ravnateljstvu v smislu čena 12, točke 3 gostilničarskega pravilnika, sicer bi morali plačati točilno takso še za nadaljnje polletje brez ozira na to, bodo li izvrševali točilno pravico ali ne. Vlogo je taksirati s 5 Din kolekom.

Otvoritev brzjava in telefona pri pošti Ortnek.

Dne 23. decembra je bila pri pošti Ortnek otvorjena brzjavna in telefonska služba. —

Smuški tečaj pri Koči na Sv. planini (985 m)

se je moral vsled nenavadnega silnega juga odgoditi. Ako se prijavi dovolj udeležencev in ako zapade nov suh sneg, se bo vršil šestdnevni tečaj i. s. od 5. do 10. januarja 1928 pod enakimi pogoji, kakor je bilo že objavljeno. Prijave sprejema voditelj tečaja g. R. Badjura, Ljubljana, Bleiweisova cesta 10, Palača velikega župana. — Litijska podružnica SPD.

Novinarske srečke

so prispele v novi pošiljati. Dobijo se po 10 Din komad pri g. Hlebsu v upravi »Jutra« na Aleksandrovi cesti 13. Kdor kupi deset srečk, prejme eno za nameček. Ker je le še 14 dni do žrebanja, ne odlašajte več z nabavo srečonosnih listin! —

Novica.

da se ustavi v Mariboru slavni finski mojster glasu Helge Lindberg, je elektrizirala ves Maribor. Lindberg pač slovi kot največji sodobni koncertni baritonist in pevec nedosegljive dihalne tehnike. Njegov koncert dne 4. januarja bo za Maribor nenavaden glasben dogodek. —

Najdenka.

Davi so na Glavnem trgu nakupovalci zapazili mlado dekletce, ki je prezebalo v mrazu in snegu. Ker se le ni ganilo z mesta so se zanimali zanj in zvedeli, da je zašla in da je popolnoma brez sredstev. Dekletce ima šele 13 let in ji je ime Emilija. Mati ji je umrla baje že v zgodnji mladosti, oče pa je hlapec v neznani kraju. Emilija je doslej služila pri nekem kmetu, kjer pa so z njo živinsko ravnali, tako da je kljub mrazu in snegu zapustila neprijazni dom in pobegnila. Po zaslišanju je policija deklico izročila mestnemu magistratu, ki jo bo oskrboval, dokler se ne ugotovi, njena pristojna občina, ki bo morala za njo skrbeti. —

Pobegnil je

z doma 20letni Karel Tominec 27. t. m. in se do danes ni vrnil. Stariši so zanj v skrbeh in naprošajo vsakogar, ki bi vedel o njem kakršnekoli podatke, da jih sporoči mariborskemu policijskemu komisarijatu. —

Strašen zločin pri Osjeku.

V sredo zvečer je našel neki delavec v železniškem jarku ob progi pri Osjeku napol golo truplo neznanega dekleta. Policija je pozneje ugotovila, da gre za 18-letno delavko Anico L., nameščeno v tvornici piva, ki je že 14. t. m. izginila na zagoneten način. Preiskava je dognala, da je bil izvršen sadističen umor. To je mogoče sklepati zlasti po legi, v kateri so našli truplo. Umorjena je bila z železnim predmetom, s katerim ji je zlikovec razbil lobanjo in ji natlačil potem v usta prsti, da se je kmalu zadušila. Pogrešali so jo tako dolgo zato, ker je ležala pod snegom in je šele južno vreme sedaj razkrilo ogabni zločin. Policija je, sodeč po najdenih predmetih mnenja, da pripada ubijalec delavskemu ali kmečkemu stanu.

Novo židovsko plemo.

Ruski raziskovalec Višnjevski je javil ruski akademiji znanosti, da je odkril doslej neznan židovsko plemo. Pri raziskovanjih v Turkestanu je pri Samarkandu iztaknil plemo, o katerem doslej nihče ni vedel ničesar. Natančnejše ugotovitve so ga privedle do sklepa, da gre za 10.000glavo plemo židov, ki žive še po prastarih običajih. Višnjevski domneva, da so židje prišli v Turkestan iz Palestine za vladanja kralja Salomona. Kljub mešanosti plemen in pestrosti centralnoazijskega prebivalstva in njih navad, so židje ohranili patrijarhalne običaje in čisto raso. Preživljajo se z dohodki umetne obrti, ki je njihov glavni posel. Turkestanski židje so prvovrstni kovači zlata in srebra, ter strokovnjaki v tkanju. Mnogi se pečajo tudi s poljedelstvom in živinorejo. Da bi se o novem plemenu zvedelo čim več podrobnosti, zlasti jezikovnih zanimivosti, je vlada poslala v Samarkand židovskega etnografa Luliea, kateremu je pridelenih več učenjakov. Pričakuje se, da bo ekspedicija imela hvaležno nalogo in da bodo njena odkritja izredno zanimiva.

Plesni venček društva policijskih nameščencev.

Društvo drž. policijskih nameščencev in upokojencev Mariborske oblasti vabi cenjeno občinstvo na plesni venček, ki se bo vršil dne 14. januarja, v dvorani Union na Aleksandrovi cesti. Začetek je ob 20., toaleta promenadna, vstopnina 15 Din. Sodeluje vojaška godba. Ker je za prvovrstno zabavo, okrepčila in izvrstna vina vse najboljše pripravljeno, se naproša obilne udeležbe. — Vstopnice se dobijo v predprodaji na kr. polic. komisarijatu v sobi št. 16. —

Še o Akademskem plesu.

Da ne bo pomislekov glede velike dvorane Nar. doma radi prepriha, obvešča J. A. D. v Mariboru javnost, da bo železni zastor v veliki dvorani že tri dni pred plesom spuščen ter da bo dvorana — kakor lani — že tri dni v naprej zakurjena. Nadalje bo javnost gotovo z veseljem pozdravila vest, da se v zgornjih prostorih pripravlja bar z ložami, višek atrakcije letošnjega Akademskega plesa pa bo originalen jazz-band, ki bo vstvarjal za plesoče posebno razpoloženje z vekanjem svojih štirih saksofonov. —

Silvestrov večer

s pestrim zabavnim sporedom priredi Narodnem domu odsek za zgradbo Sokolskega doma v Mariboru. 207

Sokol v Studencih

priredi Silvestrov večer s posebnim zabavnim sporedom in plesom. Začetek ob 20. uri. —

Planinci in Silvester

bodo imeli tudi letos rendez-vous na Mariborski koči, kjer je že vse pripravljeno za duševno razvedrilo in telesne dobrote udeležencev silvestrovanja. Pot na Pohorje bo lepo iztrebljena. —

V kavarni »Jadran«

bo najbolj zabaven Silvestrov večer s sodelovanjem prvovrstnih gledaliških igralcev. 207

Vesela starost

PO SIBIRIJI JE MNOGO NAD 100 LET STARIH LJUDI.

Na svojem potovanju po Rusiji je letos, kakor bo še v spominu, dopisnik »Prager Presse« ing. Šrom našel na Krimu najstarejšega človeka, moža, starega nad 130 let. Po Rusiji, zlasti sibirskih vaseh je izredno veliko številno zelo starih ljudi. Devetdeset in nekaj let je navadna starost in tudi stoletni niso redki. Večina teh starčkov seveda ne pozna točnega števila svojih let, iz tega, kar pripovedujejo, se pa da starost sklepati v zvezi z raznimi zgodovinskimi dejstvi.

Enega izmed nadstoletnih nam zanimivo opisuje dopisnik nekega berlinskega lista. Ivan Ribakov je sibirski lovec in krznar. V svoji visoki starosti je duševno in telesno čil. Lasje in brada so beli ko sneg, obraz je razoran od gub, oči mu pa blestijo ko jeklo. Kakor vsi sibirski lovci pije tudi stari Ivan rad vodko. Večkrat vesela in popiva po več dni in se mu za pol veka mlajši čudijo, da toliko prenese. Ko mu vodka stopi v noge, pripisuje krivdo nesigurnih korakov obuvalu. Škornje sezuje, spravi pod pazduho ter se bos napoti v kako bolnico, da se tam za nekaj dni prespi in odpočije. Med gromkim petjem jo primaha v bolnico, kjer se zdravi njegov 77 letni sin Boris. Zdravniki so ravno pri njem, ko se začne lovčev petje. »Kaj pa je to?« — vprašujejo zdravniki. »O nič posebnega« — pravi Boris Ribakov — »to je moj oče, ki se je malo napil.«

»Očka Ivan, zakaj piješ?« — govorijo staremu lovcu zdravniki — »vodka je vendar škodljiva. Napravili smo poskus in svinjo napojili z vodko. Učinek je bil strašen. Jetra so postala črna ko oglje in tudi srce ni bilo zdravo.« — »Oh« — odvrne Ivan Ribakov — »kdo vam je pa rekel, da je vodka tudi za svinje?«

Stari Ivan rad pripoveduje. Oči mu žarijo, drastične besede pa spremljajo geste, vredne gledališkega umetnika.

»Otroci, ko bi vedeli, kako je bilo pri

kronanju carja Aleksandra! Kako so se vozili iz Kremļa v cerkev! Pred carjem so korakali morilci njegovega starega očeta, na strani morilci očeta, za njim pa bodoči njegovi morilci. Po kronanju je bila velikanska pojedina. Opičja stegna so jedli. To je nekaj imenitnega! Po okusu vprašujete? Vidite, to je nekaj posebnega: vsak ima okus, kakoršnega si ravno želi. Enemu se zdi, da je zajca, drugi misli, da ima pred seboj svinjsko pečenko, tretji jelena in tako naprej. »Kako to?« — se čudijo poslušalci. — »No« — se muza Ivan — »saj veste, da opica vse posnema.«

Mlada filozofinja, ki je to poslušala, potrkala starca po rami: »Očka Ivan, tako stara kot vi bi rada postala in tudi tako vesela. Kako ste, očka, to napravili?« — »Dekle, ali piješ?« — »Ne!« — »Ali kadíš?« — »Tudi ne!« — Ali imaš kakke druge razvade?« — »Mislim, da ne!« — »Potem pa le umri!« — svetuje stari Ivan — »ker se brez vsega tega ne splača postati star.«

Kadar je židane volje, se Ivan prereka z oblastnimi organi, a mu nihče ne zameri. Ko si sredi noči zapoje staro kozaško pesem, ga ustavi stražnik: »Ivan Ribakov, ali ne veš, da je prepovedano ponoči peti domogrede?« »Sinko!« — se nasmeji Ivan — »kdo ti je pa rekel, da grem domov?« —

Neke nedelje jo stari ubere proti cerkvi. »Glejte, glejte« — pravijo ljudje — »sedaj pa le pride stari grešnik. 60 let ga že ni bilo v cerkvi.« — Ivan si v cerkvi poišče klop, zavije se lepo v kožuh ter zaspi. Pop je moral govoriti glasneje ko navadno, da je prevpil Ivanovo smrčanje. Po končanem obredu se pop in stari lovec dobita pred cerkvijo. »Očka Ivan, hudo si spal in smrčal med mojo pridigo!« — »Ali je to moja krivda, ali pa tvoja?« — je vprašal Ivan. Ostala sta dobra prijatelja.

Izvor besede bojkot

Če se koga prezira, osami, ne upošteva itd. se reče, da se izvaja proti njemu bojkot ali da se ga bojkotira. Ta beseda, razširjena v vseh jezikih, pa izhaja od človeka. V drugi polovici 19. stoletja je bil upravitelj nekega lordskega posestva v Mayo na Irskem kapetan Boycott. Ta upravitelj se je Irčeni, ki so imeli z lordom hude agrarne spore, tako silno zameril, da so pretrgali z njim vse zveze. Na posestvu ni hotel nihče delati, služinčad je službo zapustila, dlnarjev se ni dalo najeti in pod pritiskom ljudstva so se morali tudi tuji trgovci in kupci izgibati posestva. Oblast je morala osovražene upravitelja zastražiti in skrbeti je morala tudi za njegovo prehrano, ker mu ljudje niso hoteli ničesar prodati. Beseda bojkot je tako postala geslo in pomen popolne osamljenosti in preziranja.

Nekronani kralji.

Pred varšavskim sodiščem se je nedavno vršila zelo zanimiva razprava radi žaljenja kraljevega veličanstva. V Varšavi živi namreč umobolnik, katerega zasleduje fiksna ideja, da je kralj Sigmund IV. Mož je popolnoma nenevaren in piše samo proglase, ukaze in naredbe ter jih razpošilja raznim redakcijam in uradom. V Varšavi izhaja celo majhen monarhističen časopis, glasilo ekskluzivnih monarhistov, pod naslovom »Za domovino«. Kralj Sigmund IV. je napisal proglas in ga osebno odnesel v uredništvo monarhističnega lista. Ko je urednik videl podpis Sigmund IV., je dejal: »S takimi neumnostmi samo kompromitirate našo monarhistično idejo.« Kralj Sigmund pa je bil radi surovosti urednika užaljen in je odgovoril kakor pristojna kralju, kadar odgovarja podaniku. Skregal se je z urednikom, ki mu je primazal par vročih. Zdravnik je »kralju« napravil zdravniško spričevalo, na podlagi katerega je Sigmund IV. zahteval od republikanskega sodišča v Varšavi, da se neposlušnega urednika kaznuje. Obravnava je bila že dvakrat odgojena, ker jo spravlja urednik na politično polje. Brani se s tem, da trdi, da je Sigmund IV. užalil njegovo monarhistično prepričanje, kar opravičuje njegov postopek.

Vas kot muzei

V Rusiji so začele velike priprave za proslavo stoletnice Tolstojevskega rojstva. V Jasni Poljani, kjer je veliki mislec in pisatelj prebil večji del svojega življenja, deluje posebna komisija, ki bo vas preuredila v velik muzej. Razstavljeni bodo najrazličnejši predmeti iz dvorca Tolstojevske rodbine in vse drugo, kar je kolikor toliko v zvezi z življenjem in delovanjem velikega pisatelja. Višek in najboljši del proslave bo pa otvoritev novo zgrajene šole, ubožnice in dečjega zavetišča. Zanimivo je tudi to, da v Jasni Poljani in okolici ni niti enega nepismenega človeka. Prebivalstvo se pisanja in čitanja samo uči po navodilih velikega učitelja in dobrotnika.

Ali sme zdravnik dopustiti, da umre otrok?

V Chicagu je vzbudil splošno senzacijo čin tamkajšnjega zdravnika, ki je pustil, da umre otrok, star tri dni, ne da bi na njem izvršil potrebno operacijo. Otrok je bil rojen s skaženo glavo. Zdravnik pa je izjavil, da hibo lahko odstrani in ohrani dete pri življenju, vendar otrok ne bo sposoben niti za mišljenje niti za govor niti za gibanje — ostal bi po operaciji popoln idiot. Mati je zdravnika rotila, naj ji reši otroka, končno pa se je sporazumela z zdravnikom in možem, da pusti otroka umreti. Zdravnikov postopek je izzval pri zdravnikih in dahovščini splošno nezadovoljstvo in odpor. Zdravnik je kljub ogorčenju dela javnosti izjavil, da je vedel naprej, da se izpostavlja ostri kritiki, vendar je prepričan, da bodo vsi pametni ljudje odobraval njegov postopek.

Francija se oborožuje na morju.

Francoski mornariški minister Georges J. C. Leygues je dosegel v parlamentu velik uspeh. Parlament je z večino glasov sprejel njegov predlog, na podlagi katerega bo francoska vojna mornarica pridobila nadaljnjih 15 vojnih ladij. 70-letni Leygues je bil zadnjih 30 let večkrat minister, za časa svetovne vojne pa je bil tudi mornariški minister.

Prosveta

Dve mariborski knigi

Za Božič sta izšle iz Maribora dve zbirki mladinskih pesmi: Janko Samec: Za naše male in R. Rehar: Komandija, ki zaslužita vso našo pozornost, ko vsak glasbeni, dramski ali drugi kulturni pojav v Mariboru.

Že iz svoje zbirke in raznih revij znani poet Janko Samec objavlja izključno mladinske pesmi. Po svoji otroški snovi in dikciji so to pesnice, ki bodo zanimalo deco, po svoji poetični zasnovi so to dela, poglobljena v umetniško bistvo predmeta. Značilno je za zbirko, da vzame avtor konkretni predmet ali dogodek, po največ iz našega življenja na vasi, kakor obdaja otrokov svet in njegovo življenje, in ga pokaže v poetični obliki, vseskozi z ono vedro šegavostjo, ki je za zahteve otrokove duše tako značilna kot slaja za njegovo hrano. Včasih se tudi pokaže oče. Vseskozi poeta izdaja včasih prav z impresijo slikana narava. Moistrovina je zlasti »Ciba«, ki vzbudi živo predstavo vročega popoldne na vasi v hiši, ko pripelje kokoš svoja piščeta v vežo, in zadene pravo noto dialoga. »Mama, kok, kok, kok — lačni otrok!« in ko natrese mama zrn in se jih pišček naje, kokodajca ciba: »Bom vrnila jajca!« To ni zverzificiran svet, obdajajoč otroka, kot smo se jih učili iz čitank, to so umetnine, ki otroka navdušijo, mu razvedre dušo in so blagodejne ko solnce.

R. Rehar gre v čisto drug svet. On vzame predmet in dogodek za otroško fantazijo, ali pa pripoveduje otroku o predmetu in dogodku iz življenja v prav otroškem duhu, pažeč bolj na to, kar otroku neposredno prija. Njegove stvari ne sežejo tako globoko in so za mlajšo deco ko Samecove. Značilni so mu narodni motivi, včasih ritem (Tri race), stil, snov, ki jih z veliko spretnostjo uporabi v čisto samostojna dela. Višek doseže v »Juri in siničica«, ki je po snovi, ritmu in duhu narodna, a po vsem samostojna umetnina z nekim epičnim ozadjem.

Da sta »Ciba« in »Juri in siničica« edini skoro klasično dovršeni pesmi, bi knjižici morali vsakemu otroku v roke. Tako pa sta knjižici tembolj prava dobrota za vsako rodbino. M. Š.

Sport

ISSK Maribor — nogometna sekcija.

Načelstvo nogometne sekcije poziva članstvo na sestanek, ki se bo vršil jutri v petek v telovadnici dekliske meščanske šole v Cankarjevi ulici. Nihče naj ne izostane. Udeležba obvezna. — Načelnik.

ISSK Maribor — upravni odbor.

Predsedstvo sklicuje važno odborovo sejo, ki bo drevi (četrtek) v Vinskem hramu v Vetrinjski ulici. Udeležba nujna. — Predsednik.

Težkoatletski pozor!

V petek dne 30. t. m. važen sestanek v gostilni Horvat v Frankopanovi ulici. — Težkoatletci, izurjeni in novinci, se vabijo, da se sestanka sigurno udeležijo v svrhu podpisa pristopnih izjav in vplačanja prispevkov. Na dnevnem redu je tudi poročilo odbora.

Madžari v Italiji

Madžarski listi poročajo, da je pri gostovanju budimpeštanskega moštva Ujpesti v Bologni prišlo do velikih škandalov. Potek tekme, ki je končala 1:0 za Madžare, je bil izredno surov. Po tekmi pa se je publika lotila Madžarov dejanjski.

Viktoria Žižkov v Španiji.

Pražka Viktorija je v Barceloni podlegla prvi dan v razmerju 5:2 (3:0), naslednjega dne pa rezervam FC Barcelone v razmerju 1:0! Tekmi je posetilo 15.000 oseb.

Zadnji teden za nakup srečk!

Zadnji teden sreče!

Izbirajte v teh zadnjih dneh sebi in svojem srečke, ki bodo vsakomur vzbudile srečno nado, mnogim jo tudi uresničile. Srečke Zadrugne hranilnice, r. z. z o. z. dobite v upravi »Večernika«, Maribor, Aleksandrova c. 13.

Iz dnevnika gentlemana

Če si napram ženi dober, bo mislila da ti ugaja. Ako jo mučiš, misli da te zanima. Če ji ne posvetiš pažnje, misli da se je bojiš. Če je ne ljubiš, misli da jo boš ljubil. Če jo ljubiš, misli da je ne zapustiš nikdar. Če si jo zapustil, se bo zaklela, da se povrneš k njej. Žena lahko veruje vse, samo tega ne, da lahko živiš tudi brez nje. Samo nekaj se ne more doumeti, da namreč ona brez tebe ne more živeti.

Žena ne zdrži niti minute, da ne bi govorila o sebi; ni pa tudi minute, da ne bi kak moški govoril o njej. Baš radi tega je na svetu toliko brezpomembnega čebljanja.

Žena je mirnejša od moškega. Mnogo bolj potrpežljiva! Moški ubija ženo s strelom iz samokresa, žena pa moškega polagoma skozi več let s svojimi računi za toalete!

»Kako si pameten! Koliko pametnejši od mene.«

Tako poreče vsaka žena ljubljenejšemu moškemu.

Pri sebi pa misli: »Moj bog, kako sem pametna, ko sem pametnejša od tega-le moža, ki je pametnejši od mene!«

Credo! Verujem! Verujem v zvestobo gospe Pompadour, verujem v lokavost Kleopatre, verujem v nedolžnost Mesaline, verujem v lepoto in blagoto Ksan-tipe.

Ko je spoznal neki soprog, da govori njegova žena resnico... od jutra do mraka, od mraka do dne, od nedelje do sobote, od novega leta do Silvestrovega — da govori vedno resnico — jo je odpravil v blaznico.

Ko je uvidel mladenič, da govori njegova prijateljica resnico... od jutra do mraka, od mraka do dne, od nedelje do sobote, od Novega leta do Silvestrovega — da sploh vedno govori resnico, je prekinil z njo vse stike in je rekel: »Ne morem poročiti žene, ki ni žena.«

Alahov prerok ni poznal žena. A jih tudi ni mogel spoznati, ker je imel samo štiri žene!

Če bi bil nos Kleopatre samo malo manjši, bi se bila mogoče razvila zgodovina v popolnoma drugi smeri, je rekel Pascal. — Tu bi človek lahko še dodal: Ni bilo odvisno to samo od nosa Kleopatre! Je še mnogo drugih važnih faktorjev, n. pr., če Kolumbova žena ne bi bila živela v Evropi, ne bi bil Kolumb po vsej priliki nikdar odšel tako daleč na nevarno potovanje, da odkrije Ameriko!

Cvetlice in parfumi

Največje tovarne parfuma so v našem mestu Grasse v Franciji, ki porabi letno 1500 ton jasmína, 200 ton vrtnic in 2500 ton oranžnega cvetja. Te ogromne količine cvetja pa ne smejo zapeljati človeka k domnevanju, da je delo v tovarnah za parfume prijetno in lahko. O dišavah, ki pridejo pozneje v promet, ni v teh tovarnah niti sledu. Vonj raznovrstnega cvetja in sopara aparatov za destiliranje ustvarja strašno ozračje in je delo v parfumskih tovarnah tudi za zdravje silno škodljivo.

Hčerka Darwina umrla.

Na božični večer je v Londonu umrla 84 letna Henrietta Darwina, hčerka slavnega Charlesa Darwina in njegova tajnica do leta 1871., ko se je poročila. Henrietta je bila pri delu očetu v veliko oporo, kajti Darwin je imel veliko napako, da je čestokrat zamešaval fraze in zamenjaval posamezne besede ter tako kvaril logiko izvajani. Henrietta Darwin je izdala knjigo »Ema Darwin, stoletje rodbinskih pisem«, v kateri iznaša zanimivo sliko familijarnega življenja velikega učenjaka in njegovih prednikov.

Prijazno srečanje.

Dva tujca se srečata na ulici.
— Oprostite, gospod Ivan, koliko je na uri?
— Odkod pa veste, da sem Ivan?
— To sem kar tako uganil!
— No, potem pa še uganite, koliko je ura?

Hans Dominik:

Oblast treh

Dr. Glossin ji je prišel naproti ter jo posadil v udoben naslanjač. Njegovo sugestivno povelje je dekle izvršilo na minuto točno. Še enkrat je poskusila dvigniti se, toda ni ji uspelo. Nepremagljiva sila jo je prikovala na njen sedež. Njena usta so se odprla, kot da hoče zaklicati na pomoč. Dr. Glossin je stegnil roko nad Janino glavo in noben glas ni prišel preko njenih ustnic. Brez moči in volje je spustila glavo na naslonjalo. Nahajala se je v onem čudnem stanju, pri katerem je telesni pogled zastrl, medtem ko vidijo duševne oči stvari, ki leže časovno in prostorno v daljavi. Dr. Glossin je povešil roko in jo vprašal:

»Kje je pustil Logg Sar zapiske o svoji iznajdbi?«

Poteze na Janinem obličju so se napele. Zdelo se je, ko da nekaj išče, da pa njeno iskanje nima popolnega uspeha. Njena usta so se odprla in njene ustnice so oblikovale besede tujega jezika.

»Om mani padme hum.«

Monotono je ponavljala te štiri besede. Dr. Glossin jih je slišal, toda ni razumel njihovega pomena. Z največjo koncentracijo je stavil vprašanje še enkrat, ukazal ji je, da mu pove skrivališče zapiskov. Odgovor je obstojal vedno znova v teh štirih besedah, katere je Jana ponavljala popolnoma mehanično, skoraj avtomatično, kakor da bi fonograf kakih desetkrat odigral isti tekst.

Doktor je odnehal od tega vprašanja ter je stavil drugo.

»Kje se Logg Sar nahaja sedaj? Ali ga morete videti? Ali morete slišati, kaj govori?«

Prtrgano in sunkoma so se trgale besede z Janinih ustnic:

»Vidim... oblaki... ladjo... letalo... Logg Sar! Oblečen je v temno obleko. Dva moža se nahajata pri njem... Letalo pristaja... Mnogo vresja. Možje izstopajo iz letala... Letalo je izginilo. Logg Sar gre preko goljave... Megle se dvigajo. Ničesar več ne vidim.«

Dr. Glossin si je klesal besedo za besedo v spomin.

»V kateri državi se nahajajo? Kje leži ta kraj?«

»Država na severu... temne jelke in vresje... hiša ob reki. Megle se dvigajo... Ničesar več ne vidim...«

Dr. Glossin se je siloma pomiril. Vedel je iz prejšnjih izkušenj, da bi bilo zaman nadaljevati z izpraševanjem, če se je enkrat slika zameglila. Vsled tega je nadaljeval vpraševanje v drugi smeri. Veliko upanja na uspeh ni imel. Če vizija ni bila jasna niti pri dogodkih, ki so se dogajali, dasi krajevno zelo oddaljeno, vendar istočasno, potem je bilo malo izgleda, da bi Jana zagledala stvari, ki so se dogodile v preteklosti. Toda vseeno je hotel poskusiti.

»Pojdite v Logg Sarjevo stanovanje!«

»Grem... po Johnson Street, v Washington Street... sedaj sem doma... stopim v sobo...«

»Natančno si ogledajte! Ali so vsi predmeti na svojem mestu? Ali morda kaj manjka? Ali je kdo v zadnjem času kaj vzel iz sobe? Glejte v preteklost!«

Jana je dvignila roke kot da tiplje v temnem prostoru.

»Vidim... Logg Sar je odšel. Nekdo prihaja. Spoznam ga. Dr. Glossin je. Išče, pa ne najde ničesar... Odhaja. Druga dva moža prihajata. Eden... orjak, svetlo las z modrimi očmi. Drugi temnopolt.

Črnc? ... Ne, temnopolt mož. Iščeta. Vzameta... Om mani padme hum... Om mani padme hum.«

Doktor je krčevito stisnil pesti.

»Om mani padme hum? ... Že zopet te čudne besede. Kaj pomenijo? Ali tiči tukaj ključ? Kako naj najdem rešitev? ... Proketo, da nimam časa! V treh urah mora imeti diktator svoje poročilo.«

»Om mani padme hum!« so zopet avtomatično ponovile Janine ustnice.

»Kaj sta vzela onadva? Potrudite se! Poskusite jasno videti. Kaj sta vzela onadva?!«

»Odrezek papirja... vidim majhen ročni mlinček... slika postaja nejasna. Megle se dvigajo.«

»Mlinček?«

Dr. Glossin si je razbijal glavo. Mlinček? Kakšen mlinček bi mogel imeti Logg Sar? Pri preiskavi njegove sobe je našel dr. Glossin vsakovrstne azijske izdelke... mogoče gre za budistični molilni mlinček. Ali pomenijo morda zažgonetne besede rešitev uganke v tej smeri?

Dr. Glossin je vedel, da danes ne bo izvedel ničesar več. Položil je svojo roko znova na Janino čelo. Njena zunanost se je trenutno izpremenila. Njene poteze so izgubile trdoto in sedaj je sedela v naslonjaču kot da globoko spi. Zdravnik jo je pustil 10 minut v tem blagodejnem po-

čitku. Potem ji je zopet z roko potegnil preko oči in las. Mogočen tok volje je sršal iz živcev njegovih prstov. Jana je odprla oči in zdelo se ji je najbolj samo ob sebi umevna stvar na svetu, da sedi v laboratoriju.

»Prosim vas, Miss Jana, ukrenite vse, kar se vam zdi potrebno in predložite mi pri mojem prihodnjem obisku račune. Želim, da vzdržujete laboratorij v dobrem stanju.«

»Gotovo, gospod doktor! Vse bom ukrenila po vaših željah.«

Vsak spomin na predidno stanje zamaknjenosti je pri Jani izginil. Tako je bilo povelje retroaktivne sugestije, katerega ji je dal dr. Glossin pri zadnjem dotiklaju. Zapustila je laboratorij v zavesti, da se je razgovarjala z dr. Glossinom o navadnih poslovnih stvareh. Toda tudi vsaka skrb za Logg Sarja, da vsak spomin nanj je bil popolnoma izbrisan. Za prihodnje dni je stala pod sugestivnim Glossinovim poveljem, nahajala se je v onem stanju, nad katerim je Silvester preje tolikokrat obupaval. Doktor je bil gotov, da ne bo pred potekom bodočih 24 ur pokazala za usodo izginulega nobenega zanimanja. Čeprav ga je ljubila, kot je to dr. Glossin v svoji bojazni in svojem ljubosumnju opazil, čeprav se je smatrala za Silvestrovo zaročenko, o čemur pa dr. Glossin še ni ničesar vedel.

JURISTI!

NOVO!

NOVO!

OBČNI DRŽAVLJANSKI

ZAKONIK

v slovenskem prevodu je pravkar izšel.
Cena knjigi Din 150, po pošti Din 155

Naroča se pri **Tiskovni zadrugi v Mariboru,**
Aleksandrova cesta št. 13

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socijalne namene občinstva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Služkinja za vse,

ki zna kuhati in ima letna spričevala, se sprejme k dvema osebam s 1. januarjem. Zrinjskega trg 5, drugo nadstr. desno. 2075

Opremljeno sobo

blizu kolodvora oddam takoj. Naslov v upravi. 2076

Stampilje

za županstva, urade, društva itd. izdeluje v najkrajšem času, po potrebi tudi v 24 urah, Alojz Jug, Maribor, Dravska 10.

Kupim

stare, dobro ohranjene vinske sode nad 50 l. Karara, Sodna 25. III. 2078

Nepotrebno

19a

je Vam skrbeti, kaj naj kupite Vašim dragim

za Novoletna darila

Zato ker dobite najprimernejše stvari tudi za mal denar v manufakturni trgovini

M. FELDIN :: MARIBOR
Grajski trg 1 — Vetrinjska ulica

Oglejte si izložbe! Oglejte si izložbe!

NAJPRIMERNEJŠA

Novoletna darila

so kovčki, usnjate torbice, listnice, denarnice, tobačnice, nahrbtniki, gamaše i. t. d.

Vse to se dobi v veliki izbiri in po zmernih cenah pri

Ivan Kravos, Maribor
Aleksandrova cesta 13 **Telefon 207**

Zahtevajte povsod „Večernik“!

Najprimernejša

novoletna

darila

kupite najceneje pri trdki
ANICA TRAUN
Grajski trg 1. 24a

POZOR! POZOR!

Krojači, šivilje, čevljarji,

ako Vam Vaši stroji nagajajo obrnite se na specialno mehanično delavnico **Justin Gustinčič**, Tattenbachova ulica št. 14, ker ima ista specialni oddelek za popravila strojev vseh vrst. 937

Pisarniške potrebščine

najboljše kvalitete kupite le pri 1125
Zlati Brišnik, Maribor, Slovenska ul. 11
Vse tiskovine po naročilu.

Ne samo nizke cene

ampak udi kvaliteta blaga, ki ga kupite v trgovini

I. N. Šoštarič, Maribor
Aleksandrova cesta 13

Vas zadovolji v vsakem oziru. 1027

Na zalogi je največja izbira najnovejšega blaga za moške in ženske obleke, plašče in perilo. Izgotovljene obleke za moške, ženske in otroke. Najnovejši kroji in zelo nizke cene. Postrežba točna in solidna.

Najnovejše publikacije Tiskovne zadruge so:

Podlimbarski, Zbrani spisi II. zvezek
84 Din, platno 100 Din, usnje 106 Din
Kersnik, Testament, broš. 18 Din, platno 26 Din
Občni državljanski zakonik, 150 Din
Naročila sprejema

Tiskovna zadruga, Maribor, Aleksandrova 13